

Cantallops

Avinyonet del Penedès

Ubicació

Comarca: Alt Penedès
Lloc/Adreça: 08792 AVINYONET DEL PENEDÈS.
Emplaçament: Al costat de la carretera

Coordenades:

Latitud: 41.368
Longitud: 1.79996
UTM Est (X): 399637
UTM Nord (Y): 4580305

Classificació

Número de fitxa: 08013-65
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia: Conjunt arquitectònic
Estil / època: Medieval
Estat de conservació: Regular
Notes de conservació: Està patint actualment un fort procés d'urbanització.
Protecció: Inexistent
Accés: Fàcil
Ús actual: Residencial
Titularitat: Privada
Titular: Ref. cad.: 0220000009005
Fitxes associades:

[Centre Cultural i Recreatiu de Cantallops](#)

[Cal Pere Nen](#)

[Cal Fàbregas/Can Pujol](#)

Autor de la fitxa: J.M. Huélamo - ARQUEOCIÈNCIA
Data de registre de la fitxa: dv., 15/11/2002 - 01:00

Descripció

Resulten interessants les següents agrupacions urbanes: C/ Cantallops, núms, 1 (celler de cal Peixó), 3 - 5 (cases de cal Peixó), 7 (cal Carbó), 9 (cal Fàbregas), 18 (cal Geroni), 20 (ca la Siona), 22 (cal Sari) Passeig de les Moreres: núm. 1 cantonada carrer Nou (ca l'Antonio)

Carrer Nou: Núms: 3 (ca la Mercè, reformada), 5 (molt reformada), 7 (cal Pere nen), 9 (cal Sintet, molt reformada la façana), 11 (can Nicolau), 13 (ca n'Amat), 4 (reformada), 6 (cal Mitgesrites, reformada), 8 (abans el 15, cal Quim, reformada), 10 (ca la Carme), 14 (can Pastor, PB+2), 16 (conserva la placa antiga de numeració), Avinguda de la Quintana, Núm. 5 (celler de can Mascaró) Carrer Santa Margarida: senars: 9, 11, 13 (amb restes de policromia a la façana); parells: 8, 10, 12, 14 (reformada), 16, 18, 22, 24, 26, 32, 34 (Bar Cantallops), 36 (elements decoratius de terracuita a la finestra: cal Badó) Cap de Grill: 8 (cal Frare), 10 (ca l'Assumpta), Carrer de la Sínia: 5 (cal Ros). En aquest carrer resta com a testimoni de l'antiga casa de cal Peixó una sínia incompleta (davant hi ha el celler). Antigament, la casa tenia baluard. Davant la casa el Peixó va construir un grup de cases d'habitatge.

Observacions:

La patrona és Santa Teresa de Jesús. Festa Major. Rosari de l'Aurora. Foto 1: ca l'Antonio al Passeig de les Moreres cantonada carrer Nou. Foto 2, una casa del carrer de Cantallops; La foto 3 correspon a Cal Badó, al carrer de Santa Margarida.

Història

Son diversos els edificis singulars que es troben en aquest nucli de població: cal Fàbregas, Cal Ros, Cal Carbó, els cellers de Cal Mascaró (i la casa) i de cal Peixó, ... S'ha de tenir present la importància que el pas de la carrerada de Cerdanya té en aquest indret, pas aquest que es troba vinculat amb seguretat a diversos edificis: potser el mateix cal Fàbrega, però indubtablement, la casa coneguda com a Ca la Modesta, casa que donà acolliment i parada a molts pastors transhumants. Segons la Gran Geografia Comarcal de Catalunya, la primera referència documental al lloc anomenat "Campo de Lupis" es remunta a l'any 991. Tot i així, es possible l'ús d'aquest topònim en dates anteriors sota la forma villa de Lobos. En concret, un document (datat el 15 de gener de l'any 976) que delimita una propietat i diu "(...) in termine de Olerdula i delimitada de orientis in ipsos gorgos, de miridie in villa de Lobos (probablement Cantallops), de occiduo in termine de S. Stefani, de circi in termine de Subiratus". D'altra bandam en un establiment datat el 26 de juliol de 1176, apareix com el nom d'un manso. En aquest document consta que "in termine Olerdole, sive in parrochia s. Petri de Avinione" hi ha "ipso mansos de Ficulnea, sive ipso manso de Campo de Lupis" (Cartulari de Sant Cugat del Vallès, núm. 1110). Amb seguretat, la primera referència documental al lloc "Campo de Lupis" es remunta a l'any 991. Tot i així, sembla que el possible ús d'aquest topònim en dates anteriors sota la forma villa de Lobos; "in termine de Olerdula (..) de orientis in ipsos gorgos, de meridie in villa de Lobos (..). En temps del rei Pere III el Cerimoniós (1319 - 1387) el lloc de Cantallops es citat com a possessió de Sant Pau d'Ordal, parròquia que depenia de Sant Sebastià dels Gorgs. Dins el "Nomenclàtor" de l'1 de gener de 1888 corresponent a la província de Barcelona, editat l'any 1892, figura l'Aldea de Cantallops amb unes dimensions gairebé idèntiques a les de Les Cabòries, amb 34 edificis i 144 habitants de fet (JUNQUERAS, MARTÍ, 2001). La devoció a Santa Margarida, a qui es troba dedicada la església actual, fou força present en temps medievals. Geogràficament proper es troba l'antecedent d'aquesta advocació a Santa Maria de Llinda, en la capella enrunada del segle X. Resulta interessant la casualitat històrica de la existència, en documentació del segle XI, de un Llop Sanç, afincat en les proximitats de Llinda en terres que inclouen el "Campo de Lupo" (Cantallops?), encomentat l'any 1176 a Bertran de Solario, l'amo de Mas Bertran, pel monestir de Sant Cugat (MARGARIT, 1983a).

Bibliografia

DOSSIER (2001) Dossier sobre la dualitat de noms: Avinyonet-Les Cabòries. Ajuntament de l'Avinyonet del Penedès. Avinyonet del Penedès. GRAN GEOGRAFIA (1982) Gran Geografia Comarcal de Catalunya. Barcelona: Enciclopèdia Catalana. JUNQUERAS VIES, Oriol; MARTÍ ESCAYOL, Maria Antònia (2001) Informe sobre l'origen, ús i significat dels topònims del terme municipal d'Avinyonet del Penedès. Document mecanografiat. MARGARIT, A (1983a) Sant Sebastià dels Gorgs. Orígen del topònim "Els Gorgs". Barcelona: L'autor. TELL, Pere (1999) "Els noms de les cases (I)" Avinyonet Avui. Revista informativa de l'Ajuntament, Núm. 28 p. 15. Avinyonet del Penedès: Ajuntament d'Avinyonet del Penedès.

